

Hallitusohjelma on laitettava täytäntöön: Kestävän kehityksen kasvatus on saatava liikkeelle

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto vetoaa voimakkaasti valtioneuvostoon, ministeriöihin ja muihin päättäjiin kestävän kehityksen ja ympäristökasvatuksen puolesta. Hallitusohjelman tavoite ympäristökasvatuksen vahvistamisesta kaikilla kouluasteilla ei ole täyttynyt.

Tutkimuksen (TNS Gallup, 2009) mukaan ihmiset ovat enemmän huolissaan ilmastonmuutoksesta kuin taantumasta. Niin Yhdysvalloissa kuin Euroopassa on muodostumassa näkemys, että nykyisessä maailman ja talouden tilanteessa selviäminen vaatii uutta ympäristöajattelua ja -teknologiaa.

Luonto- ja ympäristökouluissa on ympäristövastuullisuuden opettamisen taito

Luonto- ja ympäristökoulut tarjoavat luonto- ja ympäristökasvatusta ja kouluttavat kasvattajia antamaan positiivista ja ratkaisuihin pyrkivää näkemystä ympäristöasioihin. Tuija Koski-Lammin (2008) tutkimuksessa 97 % luontotalojen palveluihin osallistuneista opettajista piti luontotaloja hyvinä ympäristökasvatuksen edistäjinä. Pohjoismaissa luontokouluja on pidetty tehokkaana ja tärkeänä toimintamuotona. Ruotsissa luontokoulujen määrä ylittää sadan lähivuotina. Tanskassa on viime vuosien tiukan talouspolitiikan aikana pidetty tärkeänä luonto- ja ympäristökoulujen antamaa opetusta ja tukea. Tanskassa 700 000 ihmistä vuodessa käy luontokouluissa. Suomessa vastaava luku on vain 70 000, jättäen 92 % alakoululaisista ilman tätä opetusta.

Suomessa luonto- ja ympäristökoulutoimintaa on kehitetty kohta kolmekymmentä vuotta. On kuitenkin turhauttavaa, että valtiovallan tuen puuttuessa toiminnan eteneminen on ollut yksittäisten kuntien varassa. Luonto- ja ympäristökoulujen määrä on Suomessa vasta parikymmentä, ja vuosittain syntyy korkeintaan yksi uusi luontokoulu. Lama uhkaa jo ennestäänkin pienillä resursseilla toimivia luonto- ja ympäristökouluja.

Vastaamme moniin huutoihin

Ympäristövastuullisuuteen opettamisen lisäksi luonto- ja ympäristökoulut antavat täydennyskoulutusta opettajille, tutustuttavat luonnosta vieraantuneita lapsia suomalaiseen luontoon ja innostavat ulkoliikuntaan ja luonnontieteisiin. Luontokoulujen tukema Vihreä Lippu-ohjelma konkretisoi päiväkotien ja koulujen ympäristöohjelmia ja auttaa kuntia saavuttamaan energiansäästötavoitteensa. Luonto- ja ympäristökoulut tarjoavat innostavan oppimisympäristön luokkahuoneen ulkopuolella. Luonnon ja luonnossa liikkumisen merkitys ihmisten fyysiselle ja psyykkiselle hyvinvoinnille on huomattava, mikä on todettu esim. erityisoppilaita koskevissa tutkimuksissa.

Päätäjät ovat avainasemassa

Ympäristökasvatuksen vahvistamisen hallitusohjelmataavoite on saatava täytäntöön ennen hallituskauden päättymistä. Opetusministeriön ja ympäristöministeriön tulee yhteistyössä sopia riittävät resurssit ja päättää, ketkä virkamiehet edistävät ja tukevat luonto- ja ympäristökoulutoimintaa. Muiden pohjoismaiden tapaan valtion tulee tukea kuntia ylläpitämään nykyisiä ja perustamaan uusia luonto- ja ympäristökouluja. Kestävän kehityksen ja ympäristökasvatuksen tavoitteiden toteuttamista pitää vaatia ja valvoa käytännössä.

Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry

www.luontokoulut.fi

Olli Viding, puheenjohtaja, Vantaan luontokoulu, 040-5962126

Thea Salonen, varapuheenjohtaja, Natur och miljö

Anu Kaila, sihteeri, Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus, 045-56366308